

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 2109/32 - 2019 පෙබරවාරි මස 08 වැනි සිකුරාදා - 2019.02.08

(රජයේ බලයෙහි ප්‍රකිරී කරන ලදී)

IV (අ) වැනි කොටස - පලාත් සභා

පලාත් සභා නිවේදන

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ දකුණු පලාත් සභාව

දකුණු පලාත් සභාවේ වාරිමාරුග ප්‍රයුත්තිය

දකුණු පලාත් සමුපකාර අමාත්‍ය උඩිලමත්ත ගමගේ දායාවංශ ආරියතිලක වන මම මෙහි පළ කරනු ලබන 2019 අංක ..... දරන දකුණු පලාත් සභාවේ වාරිමාරුග ප්‍රයුත්ති කෙටුවූ පත මෙම ගැසට් පත්‍රයේ පළකරන දිනයේ සිට සති දෙකක් ඉකත් වීමෙන් පසු දකුණු පලාත් සභාවට ඉදිරිපත් කරන බව මෙයින් නිවේදනය කරමි. යම් අයකුට මෙම ප්‍රයුත්තියේ අඩංගු විධිවිධාන පිළිබඳව ඉදිරිපත් කිරීමට යම් කරුණු හෝ සංශෝධන ඇත්තෙනම් එම කරුණු හෝ සංශෝධන එම කාලය තුළ මා වෙත ඉදිරිපත් කළ හැක .

උඩිලමත්ත ගමගේ දායාවංශ ආරියතිලක,
දකුණු පලාත් කාමිකර්ම, ගොවිජන සංචරිතයන, වාරිමාරුග,
ඡල සම්පාදන හා ජලාපවහන, ආහාර සැපයුම් හා බෛඳාහැරීම්
වෙළෙඳ සහ සමුපකාර සංචරිතයන අමාත්‍ය.

2019 ජනවාරි මස 23 වැනි දින,
ගාල්ල,
දකුණු පලාත් කාමිකර්ම අමාත්‍ය කාර්යාලයේ දී ය.

2019 අංක ..... දරන දකුණු පලාත් වාරිමාරග ප්‍රයුත්තිය

පූර්විකාව

ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවේ 13 ව්‍යවස්ථා සංගේධනයේ 09 වන උප ලේඛනයේ 01 වන ලැයිස්තුවේ 19 වන ව්‍යවස්ථාවෙන් පැවත් ඇති බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දකුණු පලාත් වාරිමාරග යෝජනාත්මක හෝ අන්තර් පලාත් වාරිමාරග සහ ඉඩම් සවර්ධන යෝජනා ක්‍රම හැර සියලු වාරිමාරග වැඩි හා සම්බන්ධ ක්‍රම සම්පාදනය, ඒවා සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධික්ෂණය සහ නඩත්තු කිරීම පිණිස ද රේට අදාළවන කර්ය කටයුතු පහසු වනු පිණිස දකුණු පලාත් වාරි සවර්ධන අරමුදල තම් වූ අරමුදලක් පිහිටුවීම පිණිස ද රේට ආනුගාංගික කරුණු සම්බන්ධයෙන් විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ ප්‍රයුත්තියකි.

මෙම ප්‍රයුත්තිය මගින් 1951 අංක 01 දරන වාරිමාරග (සංගේධිත) පනත, 1968 අංක 48 දරන වාරිමාරග (සංගේධිත) පනත, 1973 අංක 37 දරන වාරිමාරග (සංගේධිත) පනත, 1983 අංක 23 දරන වාරිමාරග (සංගේධිත) පනත, 1990 අංක 34 දරන වාරිමාරග (සංගේධිත) පනත, 1994 අංක 13 දරන වාරිමාරග (සංගේධිත) පනත යන පනත්වලින් සංගේධිත 1948 අංක 32 දරන වාරිමාරග ආදා පනත අනුතුකුල කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ දකුණු පලාත් සභාව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ.

පෙනුණු නාමය

1. මෙම ප්‍රයුත්තිය 2019 අංක ..... දරන දකුණු පලාත් වාරිමාරග ප්‍රයුත්තිය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.

ක්‍රියාත්මක වන දිනය

2. දකුණු පලාත් ආණ්ඩුකාරවරයාගේ අනුමැතිය ලත් දින සිට මෙම ප්‍රයුත්තිය ක්‍රියාත්මක වන්නේය.

I වන පරිච්ඡේදය

දෙපාර්තමේන්තුව

3 මෙම ප්‍රයුත්තියේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම උදෙසා (මෙහි මින්මතු දෙපාර්තමේන්තුව නම් හඳුන්වනු ලබන) දකුණු පලාත් වාරිමාරග දෙපාර්තමේන්තුවක් පිහිටුවනු ලැබේ.

දෙපාර්තමේන්තු පත්‍ර කිරීම.

(1) මෙම ප්‍රයුත්තිය යටතේ දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පැවරෙන බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා (මෙහි මින්මතු අධ්‍යක්ෂවරයා නම් හඳුන්වනු ලබන) දකුණු පලාත් වාරිමාරග අධ්‍යක්ෂ යන නාමය යටතේ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු පත්කරනු ලබන අතර ඔහු දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානීය වන්නේය.

දෙපාර්තමේන්තු සංස්කීර්ණය

(2) දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යාලය කාර්යක්ෂමව ඉටු කිරීම සඳහාත් කළමනාකරණය පහසු කිරීම සඳහාත් මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ අතිරේක පලාත් අධ්‍යක්ෂවරයෙක්, ප්‍රධාන වාරිමාරග ඉංජේනේරුවරයෙක්, දිස්ත්‍රික් වාරිමාරග ඉංජේනේරුවරුන් කිදෙනෙක්, වාරිමාරග ඉංජේනේරුවරුන් කිදෙනෙක් සහ පහය කාර්ය මණ්ඩලයකින් ද සමන්විත වන්නේය.

(3) පලාත් වාරිමාරග අධ්‍යක්ෂ, අතිරේක පලාත් වාරිමාරග අධ්‍යක්ෂ තනතුරු පත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් 1990 අංක 28 දරන පලාත් සභා (සංගේධිත) පනතින් සංගේධිත 1987 අංක 42 දරන පලාත් සභා පනතේ 32 වන වගන්තියේ විධිවිධාන ආදා වන්නේය.

ලේකම්වරයාගේ විධානයන්ට යටත්වන බව

4. අධ්‍යක්ෂවරයා පලාත් වාරිමාරග විෂයභාර ලේකම්වරයාගේ සාමාන්‍ය පරිපාලනයට හා විධානයන්ට යටත් ව ක්‍රියාකළ යුතු වන්නේය.

II වන පරිච්ඡේදය

අධ්‍යක්ෂවරයා සහ බලතල

5. අධ්‍යක්ෂවරයාට පහත සඳහන් බලතල පවතින්නේ ය:

- (1) පලාත් කුළ පවතින වාරිමාරග ක්‍රම වඩාත් එලදායී අයුරින් සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- (2) පලාත් කුළ නව වාරිමාරග ක්‍රම වඩාත් එලදායී අයුරින් සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- (3) වාරි ක්‍රම ප්‍රාන්තීය පනත, නඩත්තුව හා සංරක්ෂණය සඳහා ගොවී ජනතාවගේ සහභාගිත්වය ලබා ගැනීම
- (4) වාරි ක්‍රම, වාරි රක්ෂිත වලට හානි පමුණුවන පුද්ගලයින් නීතිය හමුවට පැමිණීමට කටයුතු කිරීම, රට අදාළ වෝද්‍යා පැමිණිලි කිරීම හා අහිවෝද්‍යා ඉදිරිපත් කිරීම
- (5) වාරි රක්ෂිත පුද්ගල සිතියම් ගත කිරීම හා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම

- (6) වාරිකුම අඛණ්ඩීම හා විනාශීමට තුළුදෙන පාරිසරික හානි වැළැක්වීම, අවම කිරීම හා ඒ සඳහා පරිසර පද්ධතිය සංවර්ධනය කිරීම.
- (7) ගංවතුර මගින් සිදුවන හානි අවම කිරීම සඳහා නිර්මිත ඉදිකිරීම හා නඩත්තුව සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගැනීම.
- (8) කරදිය කුළුර බීම් කර ගලා ඒම මගින් සිදුවන හානි අවම කිරීම සඳහා නිර්මිත ඉදිකිරීම හා නඩත්තුව සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගැනීම.
- (9) වාරි පද්ධති සංවර්ධන කම්ටු අධික්ෂණය සඳහා නිලධාරීන් පත් කිරීම.
- (10) මෙම පූද්ගලිකයේ කාර්යය හා කර්තව්‍ය ඉටු කිරීම සඳහා පූර්ව දැනුම දීමින් අනතුරුව යම් පරික්ෂා කිරීමක් වෙනුවෙන්, සංවර්ධනය කිරීම වෙනුවෙන්, නඩත්තු කිරීම වෙනුවෙන් යම් දේපළකට ඇතුළත් වීම.
6. අධ්‍යක්ෂවරයා සතු බලකළ අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් ලිඛිතව අතිරේක පළාත් වාරිමාරුග අධ්‍යක්ෂකට, ප්‍රධාන වාරිමාරුග ඉංජිනේරුවරයාට පවරා දිය හැකිය. අධ්‍යක්ෂවරයා සතු බලකළ පැවරීම.
7. අධ්‍යක්ෂවරයාගේ කාර්යය හා කර්තව්‍යයන් පහත සඳහන් ආකාරයට වන්නේය. අධ්‍යක්ෂවරයාගේ කාර්යය හා කර්තව්‍ය.
- (1) දකුණු පළාත් වාරිමාරුග අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස මට්ටමින් දෙපාර්තමේන්තුවේ විෂය පරියට අයිතිවන සියලුම වර්ගයේ වාරිකුම හඳුනා ගැනීම, ලේඛන ගත කිරීම, සිනියම් ගත කිරීම හා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.
- එසේ ව්‍යවද ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද නිවේදනයට ඇතුළත් වාරිකුම වෙනස් කිරීමකට හෝ අලුතින් ඇතුළත් කිරීමකට හේතු වන්නේ නම් එකි වෙනස් කිරීම හෝ ඇතුළත් කිරීම අමාත්‍යවරයාගේ එකත්තාවය ඇතිව අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතුය.
- (2) පළාත් වාරිමාරුග පද්ධතිය, නව ඉදිකිරීම්, ප්‍රහාරුත්ථාපනය කිරීම, සංවර්ධනය කිරීම හා සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා වාර්ෂිකව, කෙටිකාලීන, මධ්‍යකාලීන හා දිගුකාලීන සැලසුම් සකස් කිරීම.
- (3) පිළියෙළ කරන ලද සැලසුම් හියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබා ගැනීමට පෙර පළාත් සැලසුම් කම්ටුව වෙත හෝ ප්‍රධාන ලේකම්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කොට අනුමැතිය ලබා ගැනීම.
- (4) පළාත් වාරි යෝජනා ක්මයක් සඳහාම වාරි සංරක්ෂණ හා සංවර්ධන කම්ටුව නමින් කම්ටුවක් යාය මට්ටමින් පිහිටුවා පවත්වාගෙන යාම හා ලියාපදිංචිය.
- (5) වාරි සංරක්ෂණ හා සංවර්ධන කම්ටු නියෝජනය වන පරිදි වාරි පද්ධති සංරක්ෂණ හා සංවර්ධන කම්ටුව නමින් වාරි පද්ධතියටම අදාළ වන කම්ටු පිහිටුවා පවත්වාගෙන යාම හා ලියාපදිංචිය.

III වන පරිවේශීය

8. දකුණු පළාත් වාරිමාරුග දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ විසින් සැම පළාත් වාරි යෝජනා ක්මයන් සඳහාම වාරි සංරක්ෂණය හා සංවර්ධන කම්ටුව නමින් කම්ටුවක් යාය මට්ටමින් පිහිටුවීය යුතුය. යාය මට්ටමේ කම්ටු පිහිටුවීම්, සම්බන්ධක්ෂණය, සං පූර්ණය, ව්‍යවස්ථාව හා කාර්යයන්
- (1) වාරි සංරක්ෂණ හා සංවර්ධන කම්ටුවක සාමාජිකයෙකු වීම සඳහා පහත සඳහන් පූදුපූකම් විය යුත්තේය. පූදුපූකම්
- (අ) කාමි කර්මාන්තය ප්‍රධාන ජීවිකාව කරගත් තැනැත්තෙක් වීම.
- (ආ) වයස අවුරුදු දහඡට නොඅඩුවීම.
- (ඇ) තමා සාමාජිකත්වය අපේක්ෂා කරන වාරි සංරක්ෂණය හා සංවර්ධන කම්ටු බල ප්‍රදේශයේ සිටිරව පදිංචිව සිටීම හෝ අවුරුදු දෙකකට වැඩි කාල පරිවේශීයක් සඳහා ඒ බල ප්‍රදේශයේ කාමිකාර්මික කටයුතු වල නිරත වී සිටීම.

- අංශීත සාමාජිකයෙකුගේ (2) වාරි සංරක්ෂණ හා සංවර්ධන කමිටුවක ආංශීත සාමාජිකයෙකු වීම සඳහා පහත සඳහන් සූදුසුකම් විය යුත්තේ.
- (අ) තම ප්‍රධාන ජ්‍යෙෂ්ඨ කාමිකර්මාන්තය නොවුනේ වුවද, කමිටු බල ප්‍රදේශය ඇතුළත කාමිකාර්මික ඉඩම්ක හිමිකරු හෝ පදිංචිකරුවකු හෝ තුක්තිකරුවකු වීම.
- (ඇ) කාමිකර්මයට අදාළ නිෂ්පාදනයක හෝ කාමිකාර්මික නිෂ්පාදන හා භාණ්ඩ අලෙවියෙහි නිරත වන අයකු වීම
- (3) දකුණු පලාත් කාමිකර්ම අධ්‍යක්ෂකගේ අනුමැතියට යටත්ව හා මෙම කමිටු සාමාජිකත්වයේ එකත්වය මත වාරි සංරක්ෂණ හා සංවර්ධන කමිටුවේ උපදේශකවරයා ලෙස අදාළ ප්‍රදේශය හාර කාමිකර්ම උපදේශකවරයා පත් කර ගත හැකිය.
- (4) මෙසේ පිහිටුවාගත් කමිටුවේ රස්වීම් පැවැත්වීම සඳහා මූල්‍ය සාමාජික සංඛ්‍යාවෙන් තුනෙන් එකක සන පුරුණයක් විය යුතු ය.
- (5) සැම වාරි සංරක්ෂණ හා සංවර්ධන කමිටුවක් අධ්‍යක්ෂකවරයා විසින් අනුමත කළ චාවස්ථාවකට අනුව ත්‍රියා කළ යුතුය.
- වාරි සංරක්ෂණ හා සංවර්ධන කමිටුවේ කාර්යයන් 9. වාරි සංරක්ෂණ හා සංවර්ධන කමිටුවක කාර්යයන් පහත සඳහන් ආකාරයට වන්නේය.
- (1) සැම වාරි සංරක්ෂණය හා සංවර්ධන කමිටුවක් විසින්ම ස්වකිය බල ප්‍රදේශය තුළ ඇති එල්ලාගාට, වැවි, අමුණු හා ඇල මාරු, බුබුල් ආංශීතව සිදුකළ යුතු තබයුතු කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව වෙත දනුමිලිම හා දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂණය යටතේ සිදු කිරීම.
- (2) වාරි කළමනාකරණ කටයුතු නිසි කළට වේලාවට කරනු ලබන බවට වග බලා ගැනීම.
- (3) වාරි කර්මාන්ත වලින් සැපයෙන ජළය හා කාමිකාර්මික කටයුතු සඳහා ප්‍රයෝගනයට ගන්නා ජළය, කාර්යක්ෂම ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සහයෝගය අදාළ ආයතන තුළින් ලබා දීමට කටයුතු කිරීම.
- (4) කාමිකාර්මික ඉඩම්වල හෝ කුමුරුවල හෝ වී වග කිරීම නැතහොත් වෙනත් ආකාරයක හෝ විය විය විසින්ම සඳහා දෙරෙය දීම පිණිස ගෙවී සංවිධාන වලට අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම.
- (5) වී වග කිරීම හෝ වෙනත් ආකාරයේ වග කිරීම වලට අදාළ වාරිනු වාරිනු සිදුකිරීම සඳහා ගෙවී සංවිධාන වලට අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම හා පෙළඳවීම
- (6) පස සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා පලිබෝධ වලින් හා රෝග වලින් ආරක්ෂා කිරීමට පියවර ගැනීම.
- යාය නියෝජිතයා ඉවත් කිරීම හා මුරු කාලය 10. (1) වාරි සංරක්ෂණ හා සංවර්ධන කමිටුවේ සාමාජිකයින්ගේ වැඩි කැමැත්තෙන් “යාය නියෝජිතයා” නමින් අයෙකු තෝරා පත්කර ගත යුතු අතර මිහු වාරි සංරක්ෂණ හා සංවර්ධන කමිටුවේ නිලයක් දරන්නෙකු හෝ සාමාජිකයෙකු විය හැකිය.
- (2) පත්වන යාය නියෝජිතයා පත් කරන ලද දින සිට ඉවත් තොකරන තාක් වසර 3ක කාලයක් දුරය දුරය හැකිය.
- යාය නියෝජිතයා ඉවත් කිරීම හෝ ඉල්ලා අස්ථිම 11. ඉහත 10 වගන්තිය යටතේ පත්වනු ලබන යාය නියෝජිතයාගේ දුර කාලය පහත අවස්ථා යටතේ හිස් වන්නේය.
- (1) යාය නියෝජිතයා මිය යාම
- (2) අධ්‍යක්ෂවරයා වෙත යටතු ලබන ඉල්ලා අස්ථිමේ ලිපියක් හා එය පිළිගනු ලැබූ බවට අධ්‍යක්ෂවරයා කරනු ලබන දනුම් දීමකින්.

- (3) අකාර්යක්ෂමතාවය හෝ අකටයුතුකම් පදනම් කරගෙන අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් කරන ලද පරීක්ෂණයකින් හෙලි වූ කරුණු පදනම් කරගෙන ඉවත් කිරීමකින්
- (4) වාරි සංරක්ෂණ හා සංවර්ධන කම්ටුවේ සමස්ථ සාමාජිකත්වයෙන් තුනෙන් දෙකක බහුතර ජන්දයක් සහිත යෝජනා සම්මතයකින්
12. (1) ඉහත 11 වගන්තියේ (2) හා (3) උප වගන්ති යටතේ කරනු ලබන ඉවත් කිරීමක් සම්බන්ධයෙන් වන අභියාචනයක් ඉවත් කරනු ලබන දින සිට දින 30ක් අතුළත ලේකම් වෙත එසේ ඉවත් කිරීමට ලක්ෂු අය විසින් ලිඛිතව ඉදිරිපත් කළ හැකි අතර එසේ ඉදිරිපත්වන අභියාචනයක් සම්බන්ධයෙන් ලේකම්ගේ විරණය අවසානාත්මක විය යුතුය.
- (2) මෙහි පළවන උපවගන්තිය යටතේ අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කර රේට අදාළ තීරණය ලේකම් විසින් දැනුම් දෙන තෙක් හෝ ඉවත් කිරීම සිදුවී දින 30ක කාල සීමාවක් ගතවන තෙක් වාරි සංරක්ෂණ හා සංවර්ධන කම්ටුවක් විසින් යාය නියෝජිතයෙකු පත් කර ගැනීම අත්හේටිය යුත්තේය.
13. යාය නියෝජිතයාගේ කාර්යයන් පහත ආකාරයෙන් විය යුතුය.
- (1) තම බල පුද්ගලයේ වාරිමාරුග ආරක්ෂා කිරීම, වාරි ක්‍රමවලට හානි පමුණුවන්නන් නීතිය ඉදිරියට ගෙන යාමට අවශ්‍ය සහයෝගය දෙපාර්තමේන්තුවට ලබාදීම, වාරි ජ්‍ලාභවල හා අනෙකුත් වාරික්‍රමවලින් නිකුත් කෙරෙන ජලය ආරක්ෂා කිරීමට කටයුතු කිරීම, වගා සැලසුම් කාල සටහන්වලට අනුව වගා වැඩසටහන් ගෙන යාම හා මෙහෙයුම් සඳහා සහය දීම.
- (2) අවශ්‍ය සැම අවස්ථාවකදීම ගොවිණ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් තම බල පුද්ගලයට අදාළව පවත්වාගෙන යන කුමුණු නාම ලේඛනයට අනුකූලව අවශ්‍ය ක්‍රියා සිදු කිරීම.
- (3) ගොවිණ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව කුමුණු නාම නාමලේඛනයෙහි එක් එක් ඉඩම් හිමියාට හෝ භූක්තිකරුට හිමිවන කුමුණු ඉඩම්වල වපසරියට හා පංගුවට අනුගතව මුවුන් වෙත ප්‍රධාන වාරි වේල්ල හා ප්‍රධාන බෙඳුම් ඇල වෙන්කාට රේට අනුගතව ජල පරිහරණය යථා පරිදි සිදුවන අයුරින් හාරිම් හා එසේ හාර දීමට අදාළව ක්‍රියාත්මක විය යුතු ආකාරය සම්බන්ධයෙන් අදාළ පාර්ශ්වය සමග ලියවිල්ලකට එළුළීම.
- (4) යාය නියෝජිතයා විසින් එක් එක් ඉඩම් හිමියාට හෝ භූක්තිකරු බෙදා බාරදුන් කොටස අධ්‍යක්ෂවරයාගේ සහය ඇතිව සුදුසු ක්‍රමයක් යටතේ මායිම් සලකුණු කර දීම.
- (5) සැම කන්නයක් ආරම්භ වීමට පුද්ම අදාළ පාර්ශ්වය වෙතින්, සලකුණු කරනු ලබන කොටසේ වැඩි ඇති කුටු පැදුරු සහිත කැළය ඉවත් කොට පස එසේ යාම නිසා හානි වී ඇති බැමීමේ කොටස්, වෙන් කොට ඇති රක්ෂිතයෙන් හෝ බාහිරින් පස් ක්‍රාම පුරවා මතා එසේ සකස් කර පවත්වාගෙන යාමට වගලලා ගැනීම.
14. (1) ඉහත 13 වගන්තියේ (3) වන උප වගන්තියේ සඳහන් ලියවිල්ලෙන් වූ එකගතකාවය කඩවන ආකාරයට ක්‍රියා කරන්නේ නම් එසේ ක්‍රියා කිරීම සම්බන්ධයෙන් යාය නියෝජිතයා විසින් අධ්‍යක්ෂවරයා වෙත වාර්තා කළ යුතුය.
- (2) අධ්‍යක්ෂවරයා වෙත ඉහත (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වන වාර්තා කිරීමක දී එකගතකාවයෙන් බැහැර වී කටයුතු කරන ලද පාර්ශ්වය වෙත දින 7ක් කළ දෙනීම් කරනු ලබන දන්වීමින් අනෙකුව තවදුරටත් ඇමෙන් පංගු කොටස් නඩත්තු කාර්යයන් එකී පාර්ශ්වය විසින් ඉටු නොකරන්නේ නම් ඒ සම්බන්ධයෙන් රේට අදාළ වන බලය ඇති මෙහෙස්තාත් අධිකරණයේ මෙහෙස්තාත් වෙත අධ්‍යක්ෂවරයා හෝ ඔහු විසින් තියෙන්ව බලය පවතන අය වාර්තා කළ යුතු අතර මෙහෙස්තාත්වරයා විසින් එකී වාර්තා කිරීම මත අදාළ පාර්ශ්වය කැදිවා ප්‍රධාන නඩත්තු කාර්යය ඉටු කරනු එකීය නියෝගයක් කරනු ලැබේය හැකිය.
- IV වන පරිවේශ්‍යය**
15. වාරි සංරක්ෂණ හා සංවර්ධන කම්ටු නියෝජිතයා කරන වාරි නියෝජිතයන්ගෙන් සැපුම්ලත්වන පරිදි වාරි පද්ධති සංවර්ධන සම්ටුවක් පිහිටුවිය යුතුය.

- වාරි පද්ධති සංවර්ධන කමිටුවේ සංවර්ධන කමිටු නියෝගනය කරන යාය නියෝගීතයන් අතරින් එක් අයෙකු සහාපති, ලේකම් හා භාණ්ඩාගාරික යනුවෙන් තිබෙනෙකු සාමාජිකයන් විසින් පත් කර ගත යුතුය.
- (2) සැම වාරි පද්ධති සංවර්ධන කමිටුවක සාමාජිකයන් විසින් එම කමිටුවේ සහාපති, ලේකම් හා භාණ්ඩාගාරික යන නිලයන් නිත්‍ය සාමාජිකයන් වශයෙන් සෙසු සාමාජිකයන් සිටි දෙනෙකට තොවැඩී වන සංයුතියක් යටතේ වාරි පද්ධති සංවර්ධන කමිටුව සඳහා වූ සුදුසු කාරක සහාවක් පත් කර ගත යුතුය.
- (3) කමිටුවේ යම් නිලයක් පුරුෂ්පාඩු වූ කළ එම නිලය සඳහා සුදුසු යාය නියෝගීතයෙකු නැවතත් සාමාජික ජන්දයකින් පත්වන තෙක් එක් නිලයට අදාළ වශයෙක් සියාත්මක කිරීම සඳහා සුදුසු කමිටුව නියෝගනය කරන සාමාජිකයකු අධ්‍යක්ෂ විසින් පත් කළ යුතු අතර එසේ පත්කරනු ලබන අයගේ බුරු කාලය බුරය හිස් වූ සාමාජිකයාගේ ඉතිරි වූ බුරු කාලය විය යුතුය.
- (4) වාරි පද්ධති කමිටුවේ නිලයක් දරන්නෙකුගේ බුරයේ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් විරෝධතාවයන් පැන නැගී ඇති අවස්ථාවක එක් බුරයෙන් ඔහු ඉවත් කළයුතු බවට වාරි පද්ධති සංවර්ධන කමිටුවෙහි සාමාජිකයන්ගේ 2/3 ක ජන්දයකින් යෝගනාවක් සම්මත කර අධ්‍යක්ෂ වෙත ඉදිරිපත් කළ හැකි අතර එවැනි අවස්ථාවකදී අධ්‍යක්ෂ විසින් ඒ සම්බන්ධයෙන් සුදුදු තිරණයක් ගත යුතුය.
- වාරි පද්ධති සංවර්ධන කමිටුවේ කාර්යයන් පහත සඳහන් ආකාරයට වන්නේය.
- (1) තම වාරි පද්ධතියේ සංරක්ෂණය සඳහා කටයුතු කිරීම,
- (2) පුනරුත්ථාපනය, සංවර්ධන කටයුතු වලදී පද්ධතියේ වාරිමාරුග ව්‍යාපාර වලට දිය යුතු ප්‍රමුඛතාවය සම්බන්ධයෙන් අදහස් හා යෝගනා ඉදිරිපත් කිරීම,
- (3) පද්ධතිය පුරා පිහිටි වාරි රක්ෂිත හා පෝෂිත ප්‍රදේශ ආරක්ෂා කිරීමට සහය වීම,
- (4) පද්ධතියේ සියලු වාරි ක්‍රම හා ජල ප්‍රවාහන ප්‍රදේශ ආරක්ෂා කිරීමට සහය වීම,
- (5) පළාත් වාරිමාරුග දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමත පද්ධති සැලැස්මට අනුව වාරි පද්ධතියක් තුළ තිබිය යුතු අංශෝපාංශ හා රක්ෂිත ආරක්ෂා කිරීමට දෙපාර්තමේන්තුවේ තිලධාරීන්ට සහය වීම,
18. සැම වාරි පද්ධති සංවර්ධන කමිටුවක් ම අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් ලියාපදිංචි කළ යුතුය.
19. (1) සැම වාරි පද්ධති සංවර්ධන කමිටුවක් විසින් කමිටුව නමින් රජය පිළිගත් බැංකුවක් යටතේ ගිණුමක් පවත්වාගෙන යා යුතුය.
- (2) කමිටු විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ගිණුම අධ්‍යක්ෂ විසින් බලය පවරන ලද අයකු විසින් විගණනය කළ යුතු අතර විගණනය පිළිබඳ වාර්තාවක් සැම මුදල් වර්ෂයක් අරමුණු කර ගෙනිම් අනුගාමී වර්ෂයේ මාරු නැංවා පෙර කමිටුවේ සහාපති විසින් අධ්‍යක්ෂ වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
20. කිසියම් වාරි යෝගනා ක්‍රමයක් යටතේ කාමිකාර්මික තොවන වාණිජ පරමාර්ථයක් සඳහා අධ්‍යක්ෂවරයාගේ අනුමැතියකින් තොරව කටර තැනැත්තෙක් හෝ වාරි ජලය මුදාගැනීමක් සිදු තොකළ යුතුය.
- කිසියම් වාරි පද්ධතියක් යටතේ කාමිකාර්මික තොවන වාණිජ පරමාර්ථයන් සඳහා ජලය මුදාගැරීමක් සඳහා අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් අනුමැතිය ලබා දෙන්නේ නම් ඒ සඳහා අයකළ යුතු ගාස්තු මෙම ප්‍රයුත්තිය යටතේ පනවනු ලබන නියෝග මගින් නියම කරනු ලබන ආකාරයට විය යුතුය.
- ### V වන පරිවිණ්දය
21. මෙම ප්‍රයුත්තියේ පරමාර්ථයන් සඳහා කටයුතු කිරීම පහසු වනු පිණිස පළාත් වාරිමාරුග සංවර්ධන අරමුදල සංස්ථාපනය මෙයින් පිළිවු වනු ලබයි.
22. (1) ඉහත 21 වන වගන්තිය යටතේ සංස්ථාපනය කරන ලද අරමුදල එම අරමුදල නමින් සංස්ථාවක් විය යුතු අතර රට අව්‍යවිතින්න පැවැත්තෙක් හා පොදු මුදාවක් තිබිය යුතු අතර අරමුදලේ නමින් නඩු පැවැමීම හා පවරනු ලැබීමට යටත් විය යුතුය.

- (2) (මෙහි මින්මතු අරමුදල නමින් හඳුන්වනු ලබන) පළාත් වාරි සංවර්ධන අරමුදල නිල බලයෙන් පත්වන පහත සඳහන් සාමාජිකයන්ගෙන් සැදුම්ලන් පාලක මණ්ඩලයකින් සමන්වීය විය යුතු ය.

එනම්

- (අ) දකුණු පළාත් වාරිමාර්ග විෂයනාර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්,
- (ආ) දකුණු පළාත් නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන ලේකම් (පැලපුම් හා මෙහෙයුම්),
- (ඇ) දකුණු පළාත් නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන ලේකම් (මුදල්),
- (ඇ) දකුණු පළාත් වාරිමාර්ග අධ්‍යක්ෂ,
- (ඉ) දකුණු පළාත් කාමිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,

- (3) අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්, අරමුදලෙහි සභාපතිවරයා වන්නේය.
- (4) අරමුදලේ ලේකම්, දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන වාරිමාර්ග ඉංජිනේරුවරයා විය යුතු ය.
- (5) අරමුදලේ ගිණුම් සකස් කිරීම, අරමුදලේ ලේකම්ගේ පරිපාලනයට යටත්ව දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී විසින් කළ යුතු ය.

23. අරමුදලේ අරමුණු පහත පරිදි වේ.

අරමුදලේ අරමුණු.

- (1) පළාතේ වාරිමාර්ග ව්‍යාපාරවලට අදාළ වන නඩත්තු හා මෙහෙයුම්, සංවර්ධන, ප්‍රනරුත්ථාපන කටයුතු වඩා කාර්යක්ෂමව ඉටු කිරීම.
- (2) වාරිමාර්ග ක්ෂේත්‍රයට අදාළ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීම.
- (3) ගෘවතුර හා කරදිය ගැලීම නිසා සිදුවන ආපදා පාලනය වඩා කාර්යක්ෂමව සිදු කිරීම
- (4) වාරිමාර්ග රක්ෂිත සංරක්ෂණය සඳහා පහසුකම් සැලසීම.
- (5) වාරි සංරක්ෂණ හා සංවර්ධන කමිටුවල හා වාරි පද්ධති සංවර්ධන කමිටුවල මානව සම්පත වැඩි දියුණු කිරීම

24. (1) දේපලක් දැරීම, බැහැර කිරීම, මිලට ගැනීම, බදු දීම හෝ විකිණීම.

අරමුදලේ බලතල හා කාර්යයන්.

- (2) අරමුදලේ අරමුණු යටතට ගතහැකි කවර හෝ කරුණු සම්බන්ධයෙන් වෙනත් පාර්ශ්ව සමග ගිවිසුම් ගත වීම.

- (3) අරමුදලේ අරමුණු යටතට ගත හැකි කවර හෝ කරුණු සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ව්‍යාපාති හැඳුනාගැනීම්, අනුමත කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම ද, එසේ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ඒ සඳහා අවශ්‍යවන ගුම දායකත්වය හා උපදේශන සේවාවන්.

- (4) අරමුදලේ අරමුණු යටතට ගත හැකි කවර හෝ කරුණු සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස අවශ්‍ය කරන හොඳික සම්පත් පහසුකම් හා වෙනත් කවර හෝ සේවාවන් ලබා ගැනීම.

- (5) අරමුදලේ අරමුණු යටතට ගත හැකි කවර හෝ කරුණු සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස අවශ්‍ය කරන ගුම දායකත්වයන් වෙනුවෙන් අදාළ වන පාරිග්‍රහිකයේ නියම කිරීම හා ගෙවීම.

- (6) මෙම ප්‍රැයිතියේ අරමුදලේ අරමුණු යටතට ගත හැකි කවර හෝ කරුණු සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා එට අදාළව වියදීම දැරීම.

25. අරමුදලේ ලැබීම් පහත ආකාරයට වන්නේ ය.

අරමුදලේ ලැබීම.

- (1) කාමි කාර්මික නොවන වාණ්‍ය කටයුතු සඳහා ජලය නිකුත් කිරීමේ දී අය කරනු ලබන ගාස්තු රජය මගින් ආධාර වශයෙන් වරින් වර ප්‍රදානය කරනු ලබන මුදල්.
- (2) දකුණු පළාත් සභාව විසින් අරමුදලේ ගිණුම් කාර්යයන් සඳහා සම්මත කරනු ලැබිය හැකි මුදල්.
- (3) යම් පුද්ගලයෙක් ආයතනයක් හෝ සංවිධානයක් මගින් කෙරෙන පළාතේ වාරිමාර්ග දියුණුව සඳහා පරිත්‍යාග වශයෙන් ලැබෙන සියලුම මුදල්.
- (4) කමිටු මගින් සේවා ගාස්තු වශයෙන් ලබා ගන්නා මුදල්.
- (5) සංදර්ජන, ලොතරයි හා වෙනත් සම්මත ක්ම මගින් ලබා ගන්නා සියලුම මුදල්.

අරමුදලේ වියදම

26. අරමුදලෙන් කරන වියදම් පහත ආකාරයට වන්නේය.
- (1) මෙම පූදුප්තියේ අරමුණු යටතට ගැනීය හැකි කවර හෝ කාර්යයක් සම්බන්ධයෙන් කළ යුතු වියදම්
  - (2) අරමුදල නමින් බැඳී ඇති ගිවිසුම් ඉෂේය කිරීම වෙනුවෙන් කළ යුතු වියදම්, අරමුදල වෙනුවෙන් බොගන්නා සේවාවන් හෝ මිලදී ගැනීම් වෙනුවෙන් කරනු ලබන වියදම්
  - (3) අරමුදල වෙනුවෙන් සපයනු ලබන සේවාවන් වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු පාරිග්‍රෑමික හෝ අනිකුත් ගෙවීම්
  - (4) අරමුදලේ නමින් කළ යුතු වගකීම් ඉෂේය කිරීමක් වෙනුවෙන් කළ යුතු කවර හෝ වියදම්
27. අරමුදල සඳහා වූ ගිණුම් රුපය අනුමත කළ බැංකුවක් යටතේ පවත්වගෙන යා යුතුය.
28. අරමුදලේ මුදල් සඳහා මුදල් වර්ෂය ලින් වර්ෂයක් විය යුතු අතර සැම ලින් වර්ෂයක් සඳහාම වන ආදායම්-වියදම් පිළිබඳ වාර්ෂික ගිණුම් වාර්තාව අනුගාමී වර්ෂයේ මාර්තු 31 පෙර අරමුදලේ ලේකම් විසින් සකස් කර ප්‍රධාන ලේකම් වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
29. අරමුදලේ ගිණුම් විගණනය සම්බන්ධයෙන් ආණ්ඩුකම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතුය.
- (1) අරමුදලේ පරිපාලනය හා ගිණුම් පවත්වාගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් අරමුදලේ ලේකම් විසින් සැම ලින් වර්ෂයන් සඳහාම පිළියෙළ කරනු ලබන වාර්ෂික වාර්තාව අනුගාමී වර්ෂයේ මැයි 31 වන දිනට පෙර සකස් කරන අරමුදලේ පාලක මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර පාලක මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලැබ ඇති වාර්තාව එම වර්ෂයේ ජුනි මස 30 වන දිනට ප්‍රස්වයෙන් අමාත්‍යවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
  - (2) අමාත්‍යවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ අරමුදල සම්බන්ධයෙන් වූ වාර්ෂික පාලන වාර්තාව එම සංවර්ධන අරමුදලේ ගිණුමේ විගණනය කරන ලද එම වර්ෂයේ ගිණුම වල පිටපතක්ද, එම ගණන් පිළිබඳ විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාවද සමග දකුණු පළාත් සහවේ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත දකුණු පළාත් සහාව හමුවේ තැබිය යුතුය.

VI වන පරිවිෂ්දය

30. මෙම පූදුප්තිය යටතේ පහත ත්‍යා සිදුකිරීම වර්දන් වන්නේය.

- (1) (අ) අවහිර කරනු ලැබීම.
(ආ) බාධා කරනු ලැබීම
(ඇ) අනවසරයෙන් කොටු කරගනු ලැබීම
(ඈ) බාධා කිරීමට හෝ කොටු කර ගැනීමට කටයුතු සැලැස්වීම
(ඉ) රස් කොට ඇති ජලය ඕනෑකීමින් හෝ ද්වේර සහගතව අපතේ හැරීමට කටයුතු කිරීම
(ඊ) ගස් කැපීම
(උ) අනවසරයෙන් යම් ඉදිකිරීමක් සිදු කිරීම
(ඌ) අනවසරයෙන් ව්‍යා කිරීම
- (2) යම් වැඩකින්, ජලධාරා ප්‍රදේශයේ පිහිටි ඇලකින්, වාරි කරමාන්තයකින්, ජල මාර්ගයකින්, බැමුමකින්, ඉවුරකින්, රක්ෂිතයකින්, වේල්ලකින් වැවක ප්‍රවේශයකින් හෝ වාරි කරමාන්ත සංචිතයකින් අවසරයකින් තොරව බනිජ පස් හෝ වැලි ඉවත් කිරීමට හෝ ඉවත් කිරීමට සැලැස්වීම.
- (3) යම් වාරිමාර්ගයකට, ඇලකට, ජල මාර්ගයකට, වාරි රක්ෂිතයකට, හෝ කුකුරු ඉඩමකට අපද්‍රව්‍ය මුදා හැරීමට සැලැස්වීම හෝ ගලා යාමට ඉඩ හැරීම හෝ එසේ වන පරිදි වාහන, යන්ත්‍රාපකරණ වැනි දැ සේදීම
- (4) අධජක්ෂවරයාගේ ලිඛිත අවසරය මත ඔහු විසින් නියම කරනු ලබන කොන්දේසිවලට යටත්ව මිස යම් ඇලක් කැපීම, වැවක් ඉදි කිරීම, නිර්මිත ඉදි කිරීම හෝ පවත්වාගෙන යාම

- (5) යම් වාරිමාරුගයකට ඇළකට, ජල මාරුගයකට, වාරි රක්ෂිතයකට, හානි සිදුවන සේ අයාලයේ සැරිසැරිමට හැකිවන පරිදි සතුන් මූද්‍යාරීම
- (6) පලාත් වාරිමාරුග අධ්‍යක්ෂවරයාගේ නිසි ලිඛිත අවසරයක් නොමැතිව වැව් කාවුල්ලෙහි වග කටයුතු කිරීම
- (7) කන්න රස්වීමේදී තීරණය කොට එකශගනාවයකට පැමිණි පසු රට පටහැනිව වී, වෙනත් වාරි හෝ හෝ අනවසරයෙන් බහු වාර්ෂික හෝ වග කිරීම
- (8) යම් අයෙකුගේ වාරි අයිතිවාසිකම්වලට, අනිසි ලෙස බලපවත්වන සේ කටයුතු කිරීම
31. ඉහත 30 වගන්තියේ සඳහන් (2) අනු වගන්තිය හැර අනෙකුත් කවර හෝ වරදක් සිදුකිරීම සම්බන්ධයෙන් මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයක් විසින් වරදකරු කිරීමෙන් පසු රු. 10,000කට නොඅඩු හා රු. 50,000කට නොවැඩී ද්‍රියකින් හෝ මාස කෙට නොඅඩු හා මාස 12කට නොවැඩී කාලයකට බන්ධනාගාර ගත කිරීම හෝ ඒ දෙයාකාරයෙන්ම දූෂ්‍යවමකට යටත් විය යුතුය.
32. ඉහත 30 වගන්තියේ (2) අනු වගන්තිය අනුව වරදක් සිදු කිරීම සම්බන්ධයෙන් මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයක් විසින් වරදකරු කිරීමෙන් පසු රු. 50,000කට නොඅඩු හා රු. 100,000 කට නොවැඩී හෝ මාස කෙට නොඅඩු හා මාස 12කට නොවැඩී කාලයකට බන්ධනාගාර ගත කිරීම හෝ ඒ දෙයාකාරයෙන්ම වූ දූෂ්‍යවමකට යටත් විය යුතුය.
33. මෙම ප්‍රයුජ්‍යාතිය යටතේ නියෝග සඳීය යුතු යැයි සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් හා පහත සඳහන් කරුණු ද ඇතුළුව ප්‍රයුජ්‍යාතියේ අරමුණු යටතට ගැනෙන කවර හෝ කරුණක් සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග සඳීය යුතුය.
34. දෙපාර්තමේන්තුවේ සියලුම නිලධාරයන් දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ අරථ නිරුපතනයට අනුකූලව රජයේ නිලධාරයන් ලෙස සැලකිය යුතුය.
35. මේ ප්‍රයුජ්‍යාතියේ සිංහල, දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි හාඡා පාඨ අතර යම් අනුකූලතාවයක් ඇති ව්‍යවහාර්, එවිට සිංහල හාඡා පාඨය බල ගැනීවිය යුතුය.
36. මේ ප්‍රයුජ්‍යාතියෙන් පද සම්බන්ධයෙන් අන්තර්වාසිකය් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මිස, අරථනිරුපන
- (1) "පලාත් සභාව" යන්නෙන් දකුණු පලාතේ, පලාත් සභාව අදහස් වේ.
- (2) "අමාත්‍යවරයා" යන්නෙන් දකුණු පලාතේ, වාරිමාරුග විෂයභාර අමාත්‍යවරයා අදහස් වේ.
- (3) "ලේකම්වරයා" යන්නෙන් දකුණු පලාතේ, වාරිමාරුග විෂයභාර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා අදහස් වේ.
- (4) "පලාත් වාරිමාරුග දෙපාර්තමේන්තුව" හෝ "දෙපාර්තමේන්තුව" යන්නෙන් දකුණු පලාතේ, වාරිමාරුග විෂයභාර දෙපාර්තමේන්තුව අදහස් වේ.
- (5) "අතිරේක පලාත් අධ්‍යක්ෂ" යන්නෙන් දකුණු පලාත් වාරිමාරුග දෙපාර්තමේන්තුවේ නියෝජ්‍ය ප්‍රධානියා අදහස් වේ.
- (6) "කුමුරු ඉඩම්" යන්නෙන් මේ ප්‍රයුජ්‍යාතියේ අරථානුකූලව වී වග කිරීම සඳහා ප්‍රයෝග්‍රනයට ගනු ලබන හෝ ප්‍රයෝගනයට ගත හැකි ඉඩම් අදහස් වන අතර, පොදුගලික ඉඩම් හා ඉඩම් සංවර්ධන ආයා පනත, රජයේ ඉඩම් ආයා පනත හා වෙනයම් පනතක් යටතේ අන්සතු කරනු ලැබූ ඉඩම් ද රට ඇතුළත් ය.
- (7) "යාය" යන්නෙන් දකුණු පලාත් වාරිමාරුග දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නම් කිරීමෙන් හෝ හාවිතයෙන් සම්මත කරගත් වග කරන තුළියෙන් ඕනෑම කොටසක් අදහස් වේ.
- (8) "භූක්තිකරු" යන්නෙන් ඉඩම් තීමියන් හෝ බඳුකරු හෝ වෙනත් ගෙන්තුවකින් අදයට ගෙන වග කිරීම නිසා කාමිකාර්මික ඉඩම් වග කරන තැනැත්තා අදහස් වන අතර ඉඩම් සංවර්ධන ආයා පනත යටතේ හෝ වෙනයම් පනතක් යටතේ හෝ අන්සතු කරනු ලැබූ ඉඩම් ප්‍රයෝග්‍රනයට ගන්නා වූ හා භූක්ති විදින්නා වූ තැනැත්තා ද ඇතුළත් වේ.

- (9) "වාරිමාරුග වැව" යන්නෙන් කාලීකාරීමික ඉඩම් හිමි නාමලේඛනයට නිත්‍යානුකූලව ඇතුළත් රක්ෂිත, ඇල, දෙල, කුමුරු වලින් සමන්විත වූ වාරිමාරුග එකක් හෝ කිහිපයකින් සමන්විත ප්‍රදේශයක් අදහස් වේ.
- (10) "ඡල්ලංගභව හෝ වාරිමාරුග පද්ධතිය" යන්නෙන් යම් නිශ්චිත බැවුම් සහිත ප්‍රදේශයකින් ආරම්භව එක් දිගාවකට ගළා බසින ජල ප්‍රවාහය වර්ෂාව ලැබේම හේතුවෙන් පිටාර යමින් ජලය එකතු වෙමින් ගළා ගොස්, අවසානයේ ප්‍රධාන ගංගාවකට, ඔයකට සම්බන්ධ වීමට ප්‍රථම ජලය එකතු වීමට සලස්වා එම ජලය හසුරුවා ගත හැකි පරිදි ඉදිකර ඇති වාරිමාරුග නිර්මිත හා ජලය එක් රස් කරන පෝෂක ප්‍රදේශ, රක්ෂිත, ඇල, දෙල, කුමුරු වලින් සමන්විත වූ වාරිමාරුග එකක් හෝ කිහිපයකින් සමන්විත ප්‍රදේශයක් අදහස් වේ.
- (11) "සේවා ගාස්තු" යන්නෙන්, වාරි සංවර්ධන කමිටු විසින් යටෝක්ක්ත සුළු වාරිමාරුගය අමුණු ඇල වෙළි පද්ධතිය ඉදිරියේදී මාත්‍ර ලෙස පවත්වාගෙන යාම සඳහා යම් අවස්ථාවලදී රජයෙන්, පලාත් සභාවෙන් හෝ වෙනයම් කුමන සංවිධානයකින් මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ලැබුණහොත්, එම ප්‍රතිපාදනයන් ප්‍රමාණවත් නොවීම හෝ නොලැබීම හේතුවෙන් කළපුතු අත්‍යාවශ්‍ය වන්නාවූ ප්‍රනරුත්පාලනයන් සිදු කිරීම සඳහා ආරම්භ කොට පවත්වාගෙන යනු ලබන අරමුදලකට දෙයක කරගන්නාවූ මේ ප්‍රයුජ්‍යතියට අනුකූලව විෂය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් රිති, රෙගුලාසි මිනින් නිත්‍යානුකූලව පනවනු ලබන ජල ඒකකයේ ප්‍රමාණය මත තීරණය කෙරෙන මූදලකි.
- (12) "පංගුව" යන්නෙන්, යම් කිහි සුළු වාරිමාරුග ව්‍යාපෘතියක හෝ ජලය ලබාගෙන ගොවිතැන් කෙරෙන යායක, කුමුරු නාම ලේඛනයට ඇතුළත්ව ඇති ගොවීන් සංඛ්‍යාව හා කුමුරු ඉඩම් ප්‍රමාණය ගණනය කොට, අනුපාතිකව බෙදා වෙන් කළ පසුව, ප්‍රධාන වේල්ලෙන් හෝ ඇල මාරුගයන් වන කොටස අදහස් වේ.
- (13) "වාරි රක්ෂිතය" යනු වාරිමාරුග පද්ධතියේම කොටසකි. එම පද්ධතියට අයත් ඇලක්, ජල මාරුගයක්, වැවක්, කාලී පාරක් හෝ පද්ධතියේ යම් අංගයකට අදාළ වන අනාගත වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා හෝ ගංගාවර වැනි විශේෂ ආපද තත්ත්වයක් යටතේ ජල මට්ටම ඉහළ යාමක් නිසා ජලය පැනිරි යාමකට නතු වීමට ඉඩ ඇති එමෙන්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවකයින් හෝ ඉදිකිරීම්වල නිරත වන සේවකයින් හා ඔවුන්ගේ යන්ත්‍රෝපකරණවල පරිහරණය සඳහා අවශ්‍ය වන අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් තීරණය කරනු ලබන භූම් ප්‍රමාණයකි.